

Написано от Христо Христов
Вторник, 09 Ноември 2021 17:14

На днешната дата 9 ноември преди 32 години рухва най-уродливият символ на съветската тоталитарна система – Берлинската стена, разделящ от 1961 г. Берлин на източна и западна част.

На същата дата пък в НРБ най-дългогодишният комунистически лидер Тодор Живков подава оставка след натиск от Москва в тесен кръг пред определени членове на Политбюро на ЦК на БКП, като действията му се наблюдават от съветския посланик в НРБ Виктор Шарапов и от официалния представител на КГБ в страната ген. Владилен Фьодоров, за да няма изненади (оставката е приета на следващия ден от Пленум на ЦК на БКП и едва тогава новината е съобщена на българските поданици.

Сайтът desebg.com припомня двете исторически събития.

Валтер Улбрихт подписва изграждането на Стената след разговор с Хрущов

Изграждането на стената започва на 13 август 1961 г. в период на усилено противопоставяне и изостряне на отношенията между СССР и САЩ. Заповедта за нейното изграждане е подписана от Валтер Улбрихт, първи секретар на ЦК на

Написано от Христо Христов
Вторник, 09 Ноември 2021 17:14

Германската единна социалистическа партия (ГЕСП) и председател на Държавния съвет на ГДР.

Тогавашният комунистически лидер на ГДР възхвалява стената с думите: „Тук, на Бранденбургската врата, работническата класа на ГДР, заедно с нашите съюзници, положи основите на мира.”

Стената е част от границата между Федерална република Германия и Германската демократична република от 13 август 1961 г. до 9 ноември 1989 г., отделяща Западен Берлин от източната част на града и територията на ГДР.

В открита в съветските архиви стенограма става ясно, че идеята за стената е обект на обсъждане между тогавашния лидер на СССР Никита Хрущов и Улбрихт, проведено на 1 август 1961 г.

Тогава подготовката за строителството на стената вече е била стартирала. От документа се разбира, че Хрущов е изпратил съветския посланик в Берлин при Валтер Улбрихт, за да му предаде намерението на съветския ръководител за изграждане на „железен обръч около Берлин”. Съветският лидер се мотивирал с напускането на ГДР от много инженери и срещу изтичането на кадри следвало да се предприемат мерки.

С построяването на стената фактически е нарушено следвоенното споразумение на страните-победителки, съгласно което Великобритания, Съветския съюз, САЩ и Франция имат равни права относно управлението на целия Берлин.

Какво представлява Стената?

Строителството и преоборудването на стената продължава от 1962 г. до 1975 г. Напълно построената стена се е състояла от 45 хиляди бетонни блокове 3,6 на 1,5 метра, със закръглен връх, чиято цел е да затруднява опитите за бягство. Като други предохранителни мерки е изграждането на различни съоръжения като телени мрежи,

Написано от Христо Христов
Вторник, 09 Ноември 2021 17:14

полоса, стоманени блокове против транспортни средства, бункери. Източен Берлин отделя 12 000 гранични войски за охраната на стената.

Въпреки това над 5 000 души успяват да избягат на Запад. Най-известните случаи са – масовото бягство по тунел дълъг 149 метра, полет с делтаплан, промушване между прозорците на два съседни апартамента. При опит да преминат Берлинската стена загиват между 136 и 206 граждани на ГДР, бягащи на Запад.

На 26 юни 1963 г. Американският президент Кенеди произнася в Западен Берлин прочутата си реч, съдържаща ключовата фраза: „Ich bin ein Berliner!” („Аз съм берлинчанин!”).

С тези думи Кенеди протестира срещу разделението на Германия и зловещата Берлинска стена.

Господин Горбачов, разрушете тази стена!

На 12 юни 1987 г. друг американски президент – Роналд Рейгън изрича пред гражданите на Западен Берлин думите: „Господин Горбачов, отворете тази врата! Господин Горбачов, разрушете тази стена!”

Рейгън казва това пред Бранденбургската врата, близо до Берлинската стена. Думите му са чути и от другата страна на стената, контролирана от комунистите.

На 23 август 1989 г. Унгария отменя ограниченията на границата си с Австрия и голям брой бежанци от ГДР се възползват от това. През септември 1989 г. лидера на ГДР Ерих Хонекер подава оставка.

Падането на Стената

На 9 ноември 1989 г. Гюнтер Шабовски, лидер на комунистите в Берлин и секретар по информацията в партията, свиква традиционната пресконференция след заседанието на ЦК. На нея обявява отмяната на ограниченията за излизане от Германската демократична република. В отговор на журналистически въпрос откога те влизат в сила той отговаря: „Доколкото знам, веднага”, тъй като не е присъствал на самото заседание. След този отговори и разпространената от медиите информация огромно множество от източни берлинчани нахлуват в Западен Берлин. Започва демонтажът на стената от гражданите.

След 1989 г. тя се превръща в километрова „изложба” на графити, в това число и много от тях са с високохудожествена стойност.

След разрушаването ѝ фрагменти от нея бързо стават обект на търговия. Части от Берлинската стена са купени в САЩ, например в корпорацията Майкрософт, в щабквартирата на ЦРУ и други.

На 16 май 2006 г. на София е дарен сегмент от Берлинската стена, изложен край НДК.

Принудителната оставка на Тодор Живков

След 33 години на чело на партията и държавата генералният секретар на БКП Тодор Живков се оттегля от властта.

Принудителната му оставка е подадена пред Политбюро на ЦК на БКП на 9 ноември 1989 г., но върхушката на комунистическата партия информира обществото за нея едва, след като тя е гласувана на следващия ден.

Написано от Христо Христов
Вторник, 09 Ноември 2021 17:14

Живков, който по това време е 78-годишен, се съгласява да подаде оставка след серия от интензивни срещи между 6 и 9 ноември с тогавашния съветски посланик Виктор Шарапов.

Генералният секретар на БКП той има същата съдба, както всички останали заместници на Кремъл в България – да бъдат утвърждавани и заменяни от Москва, когато тя реши.

Руснаците слагат верен комунистически кадър на мястото на Живков

На негово място е определен верен на руснаците човек от БКП – тогавашният министър на външните работи Петър Младенов, като идеята е комунистическият режим да се преутрои, както това се опитват да направят в СССР, но скоро става ясно, че тоталитарната система не може да бъде запазена и БКП да продължи да управлява еднолично.

Живков се оттегля с уговорката да няма репресии срещу семейството му. Той оставя

Написано от Христо Христов
Вторник, 09 Ноември 2021 17:14

напълно фалирала държава – близо 11 млрд. долара външен дълг, който вече не може да бъде изплащан и 26 млрд. лева вътрешен дълг, натрупан през последните няколко години от управлението му, за да се запълват финансовите дефицити във всички сектори.

Българите усещат мащабите на банкрутиралото управление на БКП начело с Живков през есента на 1990 г., когато всичко от магазините изчезва, а цените се показват шоково.